

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
CYFARFOD:	CYNGOR SIR
DYDDIAD:	10 HYDREF 2013
TEITL YR ADRODDIAD:	TREFNIADAU CYDBWYSEDD GWLEIDYDDOL O FEWN Y CYNGOR
ADRODDIAD GAN:	PENNAETH DROS DRO GWASANAETHAU DEMOCRATAIDD
PWRPAS YR ADRODDIAD:	RHOI SYLW I'R CWESTIWN O GYDBWYSEDD GWLEIDYDDOL YN DILYN GOSTYNGIAD YN AELODAETH UN GRŴP A SEFYDLU PWYLLGORAU YCHWANEGOL

- 1.0 Rhaid i'r Cyngor adolygu'r trefniadau cydbwysedd gwleidyddol ar ei Bwyllgorau yn dilyn ei hysbysu bod 1 aelod wedi peidio â bod yn aelod o'r Grŵp Annibynnol.
- 2.0 Mae Deddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 yn nodi'r prif egwyddorion mewn perthynas â chydbwysedd gwleidyddol, fel a ganlyn:

“(a) that not all the seats on the body are allocated to the same political group;

(b) that the majority of the seats on the body is allocated to a particular political group if the number of persons belonging to that group is a majority of the Authority's membership;

(c) subject to (a) and (b) above, the number of seats on the ordinary committees of a relevant Authority which are allocated to each political group bears the same proportion to the total of all the seats on the ordinary committees of that Authority as is borne by the number of members of that group to the membership of the Authority; and

(d) subject to paragraphs (a) to (c) above, that the number of the seats on the body which are allocated to each political group bears the same proportion to the number of all the seats on that body as is borne by the number of members of that group to the membership of the Authority.”

- 3.0 Mae'r cydbwysedd gwleidyddol ar y Cyngor yn awr fel a ganlyn:-

Plaid Cymru	-	12
Llafur	-	3
Grŵp Annibynnol	-	12
Digyswllt	-	3

4.0 Mae'r newid diweddar yn golygu bod y Grŵp Annibynnol yn colli 3 sedd i gyd yn seiliedig ar gyfanswm nifer y seddi (114) a ddyrannwyd i Grwpiau ym Mai 2013. Yn unol â chonfensiynau lleol ac er mwyn adlewyrchu egwyddorion cydbwysedd gwleidyddol mae'r sgôp ar gyfer y newidiadau hyn wedi ei gyfyngu i'r pwyllgorau a ganlyn lle mae'r Grŵp Annibynnol yn colli 1 sedd sydd i'w hailddyrranu i Aelod Digyswllt:-

- Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio
- CYSAG
- Tâl a Graddfeydd

5.0 Mae'r newidiadau hyn wedi eu hamlygu mewn lliw melyn ar y matrices sydd ynghlwm wrth yr adroddiad hwn. Mae'r matrices hefyd yn dangos 2 Bwyllgor newydd a sefydlwyd gan y Cyngor ar 26 Medi, ac sydd i fod â chydbwysedd gwleidyddol - Pwyllgor Ymchwilio a Phwyllgor Disgyblu. Mae hyn yn cynyddu cyfanswm niferoedd y seddi sydd ar gael i'w dyrannu o 114 i 120. Yn unol ag egwyddorion cydbwysedd gwleidyddol a chonfensiwn lleol, byddai 1 sedd yn cael ei dyrannu ar bob un o'r ddau Bwyllgor newydd hyn i'r Grŵp Annibynnol ac i Blaid Cymru ac un i'r Grŵp Llafur ar un o'r Pwyllgorau. Drwy gonfensiwn byddai'r sedd arall angen ei dyrannu i Aelod Digyswllt er mwyn cyrraedd uchafswm nifer y seddi sydd ar gael i'w dyrannu (120). Dangosir hyn mewn glas ar y matrices.

6.0 Yn unol â phrotocolau Rheolaeth Wleidyddol mae'r trefniadau rheolaeth Wleidyddol newydd [sy'n cymryd i ystyriaeth y lleihad yn aelodaeth y Grŵp Annibynnol a sefydlu'r 2 Bwyllgor newydd] wedi eu trafod gydag Arweinyddion y Grwpiau.

7.0 **Argymhellion:-**

- (i) cadarnhau'r trefniadau cydbwysedd gwleidyddol a niferoedd y seddi a ddyrennir i bob un o'r Grwpiau o dan Ddeddf Llywodraeth Leol a Thai 1989, a'r nifer o seddi a roddir drwy ddefod ac arfer i'r Aelodau nad ydynt yn destun cydbwysedd gwleidyddol fel y nodir yn y matrices;
- (ii) yn unol ag argymhelliad (i) uchod, bod yr Arweinydd mewn ymgynghoriad â'r Arweinyddion grwpiau yn penderfynu ar ddyraniad y seddi i Aelodau Digyswllt sy'n codi o'r newidiadau hyn ac yn hysbysu'r Rheolwr Gwasanaethau Pwyllgor o hynny.
- (iii) gofyn i Arweinyddion y Grwpiau roi manylion am aelodaeth y pwyllgorau i'r Rheolwr Gwasanaethau Pwyllgor mor fuan ag sy'n bosibl yn unol â'r newidiadau a amlygwyd yn yr adroddiad hwn.

Huw Jones

Pennaeth Dros Dro Gwasanaethau Democrataidd

HYDREF 2013
Pwyllgorau newydd
OCTOBER 2013
New committees

PWYLLGORAU CRAFFU A THROSOLWG SCRUTINY AND OVERVIEW COMMITTEES			
Pwyllgorau Committees	Partneriaeth Partnership	Corfforaethol Corporate	Cyfanswm Craffu Total Scrutiny
Aelodaeth Membership	10	10	20
	4	4	8
	4	4	8
	1	1	2
	1	1	2
	4	4	8
	4	4	8
	1	1	2
	1	1	2
	10	10	20
	10	10	20

Balans ar y Cyngor Sir Balance on County Council	
Plaid Cymru Party of Wales	12
Llafur Labour	3
Grwp Annibynnol Independent Group	12
Heb Ymaelodi Unaffiliated	3
	30

Pwyllgorau Committees	LLED-FARNWROL QUASI-JUDICIAL								PWYLLGORAU ERAILL Y CYNGOR OTHER COMMITTEES OF THE COUNCIL							Cyfanswm Eraill Total Others	CYFANSWM LLAWN GRAND TOTAL
	Cynllunio a Gorchmynion Planning and Orders	Archwilio Audit	Gwasanaethau Democratiaidd Democratic Services	Penodiadau Appointments	Ymchwilio Investigation	Disgyblu Disciplinary	Apeliadau Appeals	Trwyddedu Licensing	CYSAG SACRE	Anghenion Addysgol Arbennig Special Educational Needs	Cynllunio ar y cyd Joint Planning	Tal a Graddio Pay and Grading	Penodi Safonau Standards Appointing	Is-Bwyllgor Indemniadau Indemnities sub-Committee			
Aelodaeth Membership	11	8	10	10	3	3	10	11	6	7	7	6	3	5	100	120	
Plaid Cymru Party of Wales	4.4 5	3.2 3	4 4	4 4	1.2 1	1.2 1	4 4	4.4 5	2.4 2	2.8 3	2.8 3	2.4 2	1.2 1	2 2	40 40	48 48	
Llafur Labour	1.1 1	0.8 1	1 1	1 1	0.3 1	0.3 0	1 1	1.1 1	0.6 0	0.7 0	0.7 1	0.6 1	0.3 0	0.5 1	10 10	12 12	
Grwp Annibynnol Independent Group	4.4 5	3.2 3	4 4	4 4	1.2 1	1.2 1	4 4	4.4 5	2.4 2	2.8 3	2.8 3	2.4 2	1.2 1	2 2	40 40	48 48	
Heb Ymaelodi Unaffiliated	1.1 0	0.8 1	1 1	1 1	0.3 0	0.3 1	1 1	1.1 0	0.6 2	0.7 1	0.7 0	0.6 1	0.3 1	0.5 0	10 10	12 12	
	11 11	8 8	10 10	10 10	3 3	3 3	10 10	11 11	6 6	7 7	7 7	6 6	3 3	5 5	100 100	120 120	